

Dienraščio Vienybės 2-ąją metų sukakties atžymėjimui paskelbtas dienraščio platinimo vajas, paremtas didelėmis dovanoms skaitytojams.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Kiekvienas geros valios lietuvis privalo dirbti tautinius darbus. Svarbiausias lietuvių palaikymui darbas—platinimas tautinės spaudos.

LIII. METAI. 8 (597) N.

Telephone: EVergreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, TREČIADIENIS, 1939 M., SAUSIO-JANUARY 11 D.

KAINA 3 CENTAI

ŠIANDIEN

Hitlerio talkininkai
Nelaimingi lietuviai
Kratosi komunizmo
Smarkus vyras

S. E. VITAITIS

Kitų tautų komunistai, jei įmanytų, Vokietijos diktatorių Hitlerį šauktų vandens prigrindyti. Bet vokiečių komunistams Hitleris yra visagalis "fiureris" kaip ir visiems vokiečiams.

Klaipėdos dienraštis Vakarai praneša, kad Klaipėdos seimelio rinkimuose ir vokiečių komunistai buvo susilieję į bendrą frontą su hitlerininkais. Komunistų vadai Adolf Monien ir Herrman Suhrau prisilėjo prie "einheitsliste" (vienybės sąrašas), kuriam vadovavo Hitlerio agentas, arklių gydytojas Neumann.

Tiesa, komunistų vadai nebuvo išrinkti ir seimelį, matyt hitlerininkai jų nenori, buvo reikalingi tik komunistai balsai. Bet šis faktas aiškiai parodo, kad vokiečiai komunistai bernauja Hitleriui. Todėl ar nebūtų geriau, jei lietuviški komunistai išmokytų savo draugus Klaipėdos krašte neklausyti Hitlerio, užuot šmeižti Lietuvą ir kenkti jos interesams.

Komunistų laikraščiai su didele pagarba vėl skelbia papildytą Ispanijos naminiam karui žuvusių ir sužeistų lietuvių sąrašą. Štai jis:

Antanas Mazurka,
Julius Baublys,
Edvardas Mičiulis,
Benis Ražanskas.

Tai komunistų agitacijos aukos. Tai jauni lietuviai padėję savo galvas ant svetimų dievų aukuro. Tie keliasdešimt lietuvių, kurie nugarūsti į Ispanijos broližindugą karą ir vieni užmušti, kiti sužeisti, to karo eigai tiek galėjo patarnauti, kiek komunistų agitatoriai Brooklyne sėdėdami. Visai nereikalingai pražudyti ir sužaloti nelaimingi lietuviai, kuriems komunistų agitacija prout sumaišė.

Jau bent komunistai nesigirtų šiomis lietuviškomis aukomis, kurias sukūšė į svetimo karo dievaičio narsus. Gaila nelaimingų lietuvių, kurie nepajėgia savu protu gyventi ir net savo gyvybes aukoja svetiems reikalams.

Jau ir Ispanijos vyriausybinkai kratosi komunizmo. Žinios skelbia, kad lojalistų vyriausybės vardu duotas Anglijos ministeriui pirmininkui Chamberlainui užtikrinimas, jog vyriausybinkai neturės nieka bendra su komunistais, kuomet laimės karą ir taipgi nebus griežto pasipriešinimo susitarimui su Italija. Jei šie pranešimai teisingi, tai komunistų visos viltys Ispanijoje baigia subyrėti.

Šis užtikrinimas Chamberlainui duotas išvakarėse jo išvykimo į Italiją tartis su Mussolini Europai taikos užtikrinimo klausimais. Labai žymus daiktas, kad Chamberlainas bandys susitarti su Mussolini ir Ispanijos naminio karo užbaigimui.

Massachusetts valstybėje gyvena tūlas J. Grybas, kuris pasirodo smarkiu vyru ir apskurmu komunistų politikierium. Kairiųjų kongresininkų veikloje jis privirė tiek košės su klastavimu rezoliucijų, kad nespėja tos košės suvalgyti visa kairioji armija.

Ligoninėje. — Prezidento sūnaus žmona Mrs John Roosevelt, sunkiai susirgo ir išgabenta į Bostono ligoninę.

AMERIKA ATSIKĀKĀ JAPONIJAI PARDUOTI LEKTUVŲ

WASHINGTON, sausio 10 d. — Dėl to, kad Kinijoje japonai sumušė keletą amerikiečių civiliųjų gyventojų ir atsiskak pasiaiškinti kodėl taip padaryta. Jungtinės Amerikos Valstybės uždraudė Amerikos lektuvų gamintojams parduoti Japonijai daugiau lektuvų.

Valstybės Departamentas praneša, kad šis draudimas buvo uždėtas dar pereinant metų liepos mėnesį.

HOPKINS ATSAKYS Į SENATO KOMISIJOS KLAUSIMUS

WASHINGTON, sausio 10 d. — Senato Komisija pasiuntė dabartiniam Prekybos Sekretoriui Harry Hopkins pakvietimą atvykti į komisijos posėdį atsakyti į kai kuriuos kaltinimus ir komisijos narių klausimus.

Šis Hopkins tardymas yra ryšium su kaltinimais, kad jis būdamas WPA administratorius perdaug išieškodavo pinigų. Dėl to kai kurie kongresmenai mano, kad Hopkins tik moka pinigus išiešti ir Prekybos Sekretoriaus pareigoms netinka. Hopkins tik šiomis dienomis buvo Roosevelt pakviestas eiti Prekybos Sekretoriaus pareigas.

AMERIKOS DELEGACIJA GRĮŽO IŠ PERU

NEW YORK, sausio 10 d. — Vakar iš Lima, Peru į Jungtines Amerikos Valstybes grįžo J.A.V. delegacija iš Pan-Amerikos konferencijos. Valstybės Sekretorius Cordell Hull, kuris delegaciją vadovavo pareiškė spaudos atstovams, kad konferencija savo tikslo atsiekė — visos Amerikos žemyn valstybės pareiškė, savo sutikimą bendrai ginti savo reikalus ir rūpintis krašto apsauga.

Vokietijai nutraukus prekybinius santykius su Brazilija, Vokietijos kavinėse pristigo kavos.

Visa kairiųjų spauda užkimšta polemikomis dėl Grybo ir Chicago socialistų dienraštis arti visą puslapį pašventęs to smarkaus Grybo žygdarbių analizavimui. Socialistų dienraštis skelbia Grybą nemokančiu rašyti ir paskutiniu melagium, net besąžinišku apgaviku. Na, ir šitokia prarūgusi kombinacija sakosi, kad jai rūpi demokratijos išganymas.

Dievuli saugok kiekvieną dorą lietuvį nuo tokios demokratijos, kokią praktikuoja kairieji kongresininkai.

KONGRESAS SUSIRŪPINO DĖL KARO AVIACIJOS SUSTIPRINIMO

Kongresui įteikiamas Lindbergho pranešimas apie Europos valstybių aviaciją

WASHINGTON, sausio 10 d. — Amerikos kongresmenų sluoksniuose dabar labai gyvai svarstomas aviacijos sustiprinimo reikalas, kuris šį trečiadienį bus oficialiai Kongrese išskeltas pačio prezidento.

Įvairios kongresmenų grupės dabar renka žinias apie Amerikos ir svetimų valstybių karo aviacijas, ypač Vokietijos, Italijos ir Japonijos. Kongreso komisijos jau yra gavusios įvairių slapčių pranešimų apie tų valstybių karo aviacijas, jų tarpe ir net pulk. Lindbergho, kuris, kaip žinoma dar prieš Muncheno konferenciją lankėsi Vokietijoje ir žinias apie naują aviaciją surinko.

Grupės, kurioms rūpi aviacijos sustiprinimas nurodo, kad Amerikai reikia ne tik daugiau karo lektuvų, bet ir daugiau, ir tobesnių aviacijos laboratorijų, kuriose galima būtų smulkiau nagrinėti aviaciją.

Lindberghas savo pranešime apie Vokietijos karo aviaciją pareiškė, kad Vokietija turi tokias puikias aviacijos laboratorijas, kad kitos valstybės vargu jį pasivys per keliolika metų. Tų laboratorijų dėka Vokietija gali pastatyti daug daugiau ir daug geresnius lektuvus.

14,000 SVETIMTAUČIŲ TARNAUJA AMERIKOS VALDŽIAI

WASHINGTON, sausio 10 d. — Valdžios žiniomis, šiuo metu Jungtinių Amerikos Valstybių valdžia įvairiose valdiškose tarnybose turi apie 14,000 svetimtaučių tarnautojų. Dauguma jų tarnauja Kanalo zonoje ir vyriausybės atstovybėse užsieniuose.

Jungtinių Amerikos Valstybių pasiuntinybės rūmuose Maskvoje buvo kilęs gaisras, bet Maskvos ugniagesiai greitai jį užgesino.

J.A.V. Pasiuntiniai Londone ir Berlyne, kurie dabar yra Amerikoje, vakar aplankė Prezidentą Rooseveltą ir ilgai su juo kalbėjosi apie Europos karo aviaciją.

AUKOJA LIETUVIŲ—BRITŲ DRAUGIJAI

KAUNAS. — Daugelis Didžiosios Britanijos firmų, sužinojusios, kad yra įsisteigusios Lietuvoje lietuvių-britų draugija prisiūčia draugijai gausių aukų ir linkėjimų: plėsti tarp Lietuvos Didžiosios Britanijos savitarpus visokeriopus santykius.

Šiomis dienomis stambesnes aukas lietuvių-britų draugija gavo iš United Baltic Corporation Ltd. ir iš Vickers-Armstrong Ltd. po 50 svarų sterlingų. Be to United Baltic Corporation Ltd. pasižadėjo velti parvežti visus iš Londono draugijos reikmenis.

Lietuvių-britų draugijai taip pat aukoja ir pavieniai nariai. Paskutiniu laiku iš vieno nario (Kaune) gauta net 500 lt. auka.

MERGINA 28 METUS IŠBUVO "VYRU"

MARYSVILLE, Ohio, sausio 10 d. — Vakar čia nusižudė 28 metų amžiaus "jaunuolis" Clark S. Hayes, kuris prieš keletą dienų turėjo vesti vieną vietinę merginą. "Jaunuolis" išėjo į upę ir prigirė. Ištraukus lavoną pastebėta, kad šis jaunuolis buvo mergina. Vėliau paaiškėjo, kad Hayes nusižudė, dėl to, kad negalėjo savo merginos vesti.

Pietų Ramiajam vandenynė kilo gaisras anglų prekybiniam laive Rimutaka. Laivas plaukia į J.A.V. Kiti laivai jį seka, kad reikalui esant galėtų laiku suteikti pagalbą.

PROJEKTUOJAMA ISTEIGTI EKSPORTO FONDĄ

KAUNAS. — Lietuvos eksportui padidinti ir jam paskatinti yra iškilęs reikalas įsteigti eksporto fondą. Dabartinio metu Pr., pram. ir amatų rūmai tiria, kaip šis fondas turėtų būti sudarytas ir kaip jis eksportą turėtų paremti. Eksporto fondui įsteigti bus išleistas atskiras įstatymas.

Masaryko sūnus. — Pirmojo Čekoslovakijos respublikos Prezidento Masaryko sūnus Jan, kuris neseniai atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes. Čia jis gyvens kurį laiką.

VIZU MOKESČIŲ PAKEITIMAS KLAIPĖDOJE

KLAIPĖDA. — Ministrų taryba nutarė, kad už duodamas Klaipėdos krašto gyventojams gubernatoriaus vizas išvykti į užsienį bus imama po 10 litų.

KARPATŲ UKRAINA IR VENGRIJA TARIASI SIENOS REIKALU

Abi pusės atitraukė kariuomenę ir sargybą daugiau kaip mylią nuo sienos

PRAHA, Čekoslovakija, sausio 10 d. — Po trumpų derybų tarp čekoslovakų ir vengrų komisijų, Karpatų ukrainiečiai ir vengrai sutiko laikinai atitraukti savo pasienio sargybas po du kilometrus nuo sienos ties Mukacevu, kur šiomis dienomis įvyko susišaudymai tarp Karpatų ukrainiečių ir vengrų. Karpatų Ukrainos sostinėje Čust, kur komisija posėdžiavo, bandoma ukrainiečių vengrų ginčą taikingu būdu išspręsti ir sieną tarp Vengrijos ir Čekoslovakijos ties Karpatų Ukraina sutvarkyti, kad neįvyktų daugiau tokių nesusingratimų.

Komisijos posėdžiuose taip pat dalyvauja Jungtinių Amerikos Valstybių atstovybės sekretorius.

Rumunija dėl saugumo visą savo pasienį su Karpatų Ukraina užtvėrė spygliuotomis vielomis ir pastatė sustiprintą sargybą.

LENKIJA NORI SU SANTYKIUS SU PRANCŪZIJA

Varšuva labai domisi Romą ir derybomis

VARŠUVA, sausio 10 d. — Baigus derybas su Vokietija dėl Lenkijos Vokietijos santykių, Lenkijos diplomatai dabar pradėjo rūpintis sutvarkyti savo santykius su Prancūzija. Manoma, kad bus bandoma tuos santykius praplėsti, kad Lenkija sutvirtintų savo poziciją tarp Vokietijos ir Sovietų Sąjungos.

Iš to kai kurie Europos diplomatai daro išvadą, kad Beckui nepavyko visai susitarti su Hitleriu ir dabar Lenkija su Prancūzijos pagalba bando sustiprinti savo poziciją išlaikyti Europoje balansą tarp totalitarinių ir demokratinų valstybių blokų.

Dideliu susidomėjimu Varšuvoje sekama Chamberlaino kelionė į Romą ir dar didesniu atsidėjimu bus sekami tos kelionės rezultatai ir derybos.

ANTI SAVO PRANCŪZIJA

Prarlaino kelione į Mussolini

J.A.V. pašliūzininkas. — David Bradley, Amerikos pašliūzininkas iš Madison, Wis. pasižymėjęs tarptautiniam kolegijų studentų konfeste Italijoje.

Didysis žemaičių milžinas ažuolas dar žaliuoja ir neša vaisius

MEDINGENAI. — Prie Dubulio upelio, arti Medingėnų, Zarėnų valsčiuje yra milžiniško didumo ažuolas. Jo apimtis didesnė nei 9 metrai ir raitas gali į jį tuščią vidų įjoti ir apsisukęs išjoti. Tai nemažesnis už Poškos "Baublį". Įdomu, kad tasai milžinas dar žaliuoja ir siemant ant jo šakų buvo labi daug gilių. Miško žinovų nuomone, šis ažuolas turi daugiau negu 1,000 metų. Išpuvęs jo vidus buvęs išdegtas dar prieš karą blogos valios žmonių. Ažuolas degęs visą mėnesį. Dabar jis manoma rūpestingiau prižiūrimi, nes šia vietą pradeda lankyti turistai ir ekskursijos. Prie ažuolo gretimame lauke yra mūro žymių ir laukas yra it apšėtas plytų likučiais. Spėjama, kad senovėje čia buvo koks dvaras, o gal žinyčia.

AMERIKIEČIAI TRENIRIAI LIETUVOJE

KAUNAS. — Į Kauną atvyko du žinomi Amerikos lietuvių sportininkai — krepšinininkas Giedraitis ir boksininkas Martynaitis. Giedraitis, kaip žinoma, treniruos Saulių Sąjungos krepšinininkus ir žais Grandies komandoje. Jo asmenyje Grandis vėl turės progos vaidinti pirmenybių varžybose pirmajinėse komandos role.

PRADĖS RŪPINTIS KAIMO DARBININKŲ LAVINIMU

KAUNAS. — Projektuojama kaimuose darbininkams suruošti įvairaus turinio populiarių paskaitų, pradėti kaimo darbininkus lavinti teikiant profesinių ir bendrojo lavinimo žinių, steigiant svetaines, kuriose kaimo darbininkai sekmedieniais galėtų kultūringai praleisti laiką, laikraštį paskaityti ir panašiai.

DIDELI POTVYNIAI ANGLIJOJE

LONDON, sausio 10 d. — Anglijoje orui labai atšilus ir prasidėjus dideliu lietui, patvino 16 didžiausių Anglijos upių. Kai kurios išsiliejo iš krantų ir užliejo kaimus ir miestelius. Didžiausi potvyniai siaučia Anglijoje ir Velsijoje.

ORAS

NUMATOMA: Apsinaukęs ir kiek šalčiau. Saulė teka 7:20, leidžiasi 4:49. Dienos ilgis 9 val. 26 min.

Laisvas po 22 metų. — Thomas Mooney, centre, kuris sėdėjo San Francisco kalėjime 22 metus už bombų sprogdinimą, Mooney iki šiol sako, kad jis ir jo draugas, kuris dar pasiliko kalėjime, nekaltai bausti. Dešinėje Mooney žmona Rena, o kairėje jo brolis.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840

Published daily except Sundays
and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October
23, 1907 at the Post Office at Brooklyn,
N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA	
Brooklynis ir užsieniuose:	
Metams	\$7.00
Pusmetį	\$3.75
Trims mėnesiams	\$2.00
Vienam mėn.	\$0.90
Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje:	
Metams	\$5.00
Pusmetį	\$2.75
Trims mėnesiams	\$1.65
Vienam mėnesiui	\$0.75
Visais reikalais adresuokite:	
Lithuanian Press Corporation	
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.	
A. S. Trečiokas — Prezidentas.	
J. Smitras — Vedėjas.	
S. E. Vitaitis — Redaktorius	

REIKALAUJA TAUTOS VIENYBĖS

Lietuvos žinių redakcija savo vedamajam gruodžio 19 d. laidoje visu rimtumu iškelia tautos vienybės klausimą, kurį galima pasiekti tik bendru visų Lietuvos politinių srovių susitarimu. Savo pasiūlymą minėto laikraščio redakcija remia sekančiais motyvais:

"Laikas ir sąlygos ir dabar yra tokios, kad delsti toliau negalima. Valstybės reikalai, tautos garbė, jau gavusi smūgi kovo mėnesio dienomis, yra būtinos visos tautos vienybės, sujungtomis jėgomis visa, kas yra būtina ir kas yra galima, atlaikyti ir, naujojo gyvenimo sąlygose, visos tautos valia, pasirūpinti ir, paabrėžime, pasiaukojimu ne tik atlaikyti, bet ir visu dvasios ir kurybinių jėgų estuziazmu vesti pirmyn".

Toliau pabrėžiama, kad "nė viena kuri srovė dabar nepajėgia pakelti atsakomybę už Lietuvos likimą... kad nė viena politinė srovė neturi teisės viešpatauti kitai ar kitoms... turi būti tik lygybė, o lygybės sąlygoms esant, tikrai susitarimas ir susitarimas".

Kiekvienas nuosirdus Amerikos lietuvis, kuris trokšta savo senajai tėvynei gerovės ir šviesios ateities, gali tik palinkėti, kad tokis tautos vienybės įkurti susitarimas įvyktų tarpe tų Lietuvos politinių srovių, kurios nuosirdžiai susirūpinę Lietuvos ateitimi. Prie gerų norų, be abejonės, tokis susitarimas visiškai galimas. Lietuvos žinių siūlomas susitarimas, rodos, gerai norais paremtas, nes kalbama apie pasiaukojimą valstybės reikalams.

Ne mūsų reikalas kisti j Lietuvos vidurinį gyvenimą ir mokyti Lietuvos vadus, ką jie turi daryti. Bet pačių Lietuvos žmonių bet kokie gerai norai ir valstybės gerove paremti reikalavimai ar nurodymai yra visai vietoje. Lietuvos piliečiai turi teisę ir net jų pareiga rūpintis savo valstybės gerove ir jos ateitimi. Amerikos lietuvių gali tik pasidžiaugti, kad visos Lietuvos politinės srovės gyvai susirūpinę Lietuvos likimu. Kuomet mes kartais primename Amerikos lietuvių srovėms, kad ne jų reikalas diktuoti Lietuvos žmonėms kaip jie turi valdytis, tai tas dar nereikiška, kad mes priešinamės pačių Lietuvos žmonių pastangoms savo valstybės reikalais rūpintis.

Mūsų supratimu, Lietuvos tautininkų partijai reikėtų siekti susitarimo su kitomis srovėmis. Niekas negali ginčyti, kad Lietuva gyvena labai audringą momentą, kurį sudaro tarptautinės politikos vėjai. Tokiu momentu labai rizikinga vienai kuriai politinei srovei imti atsakomybę už valstybės likimą. Būtų sveikiau tautininkų partijai ir Lietuvai atsakomybę už valstybės likimą pavedus visai tautai.

SPAUDOS APŽVALGA

Kepsnį Jau Neša

Kai virėjas žiopsa, sakoma, šuva kepsnį nusineša. Tėvynės redaktorius paskelbė organizuotąsias Amerikoje skautų sąjūdį, bet, gaila, nuklydo ieškoti blusų Lietuvoje, atidavinėti Klaipėdą Vokietijai, kovoti su flapaužėmis ir kraustytis į Pittsburgą. Tuo tarpu šį mūsų jauniui svarbų sąjūdį stipriai pradėjo varyti katalikai. Jau jie turi būrius Wilkes Barre, yra berniukams (tiesa, ne skautams) stovykla netoli New Yorko, kita Pensilvanijoje, o katalikų Darbininkas iš Marianopolio kolegijos (Conn.) gavo šitą žinią:

"Pas mus jau įkurtas pirmas tuntas Lietuvių Amerikos Boy Scouts. Jiems vadovauja studentas Petrauskas. Svarstoma įkurti Marianopolis Camp Site (stovyklą), kur visi lietuviai skautai galėtų šią vasarą gyventi. Jau gavom pakvietimą iš Cambridge, Providence ir Brockton atvažiuoti ir tenais tuntas įsteigti."

Tėvynės redaktoriui, turbūt, prisiėmė dar su viena savo svajonele atsiveikinti

Žodžiai, Žodžiai, Žodžiai

Komunistų Vilnis katalikams, komunistams, socialistams ir sandariečiams siūlo bendros veiklos programą:

- "pasmerkti voldemarininkus"
- "protestuoti prieš nacius"
- "raginti Lietuvą gintis ir dėtis prie Sovietijos"
- "pasmerkti, protestuoti, raginti" reikiška žodinių veikim

pačių lietuvių tarpe. Bet Lietuvos likimą sprendžia ne savų tarpio santykiai lietuvių tautos viduje, bet didžiųjų valstybių užsienio politika. Mes galime kasdieną, kaip poterius, kalbėti visokius pasmerkimus, protestus ir raginimus, bet vienas geras straipsnis plačioje Amerikos spaudoje, arba viena gera įžymaus amerikono kalba Lietuvos reikalui, arba radimas rinkų Lietuvos prekėms Amerikoje už bent milijoną dolerių, arba Lietuvos valdžios pasirūpinimas pradėti atkelti savo teisėtą skolą Amerikai. Lietuvai gali tūkstantį sykių daugiau naudos duoti, negu visi katalikų, komunistų, socialistų ir sandariečių bendri frontai (kurie ir nesulipdomi, be to).

Mūsų pasmerkimai voldemarininkų nesulaikys, mūsų protestai nacių nenugązdins, o mūsų raginiai neprivers Sovietijos dėl Lietuvos reikalų karą pradėti. Tą patį galima pasakyti ir Vilniaus klausimu—tūkstantis Amerikos lietuvių pagamintų protesto rezoliucijų šią valandą mažiau reikšmės Vilniui atvaduoti turėtų, negu pasisūstimas tūkstanties prenumeratų Vilniaus lietuvių spaudai, arba nupirkimas tūkstanties knygų vilniečių rašytojų, arba pasiuntimas dovanų lietuvių mokiniams Vilniaus krašte. Rezoliucijų mūsų broliai Vilniuje nematys, bet medžiaginę paramą pamatytų ir suprastų, kad Amerikos lietuviai Vilniaus nepamiršę ir praktiškai dirba, kad jame degtų tautinės sąmonės ugnelė ir gyvuotų lietuvių kalbą

Vyt. Širvydas

TAUTINĖS SROVĖS KONSOLIDAVIMAS

Rašo Vyt. Gražulis

Amerikos Lietuvių Tautinė Taryba

Pirmiausiai nori upastebėti, kad gerb. Dr. A. Zimontas savo rašinyje padaro žymų netikslumą. Jis sako: "Dabar tame pat New Yorke pradėta organizuoti—kaip jie pavadino Tautinė Taryba. Nenoriu būti pranašu, vienok ir prie geriausių norų ir nuosirdaus darbo nemanau, kad ta nauja organizacija ilgai gyvuos".

Čia pasakytą dvigubas netikslumas. Pirmiausiai, ne New Yorke pradėta organizuoti Tautinė Taryba ir ne vieno New Yorko veikėjai tą darbą pradėjo. Buvusis pereitą vasarą Scranton, Pa., tautinės visuomenės suvažiavimas nutarė organizuoti Amerikos Lietuvių Tautinę Tarybą ir tas pats suvažiavimas išrinko laikinąją Tarybos dalyvą ne ir tos pačios Chicago veikėjai, kaip ir kitų įvairių kolonijų veikėjai. Dalyvavo nemaža ir sandariečių ir niekas griežtai nepasipriešino Tautinės Tarybos organizavimui.

Antras netikslumas, tai pavadinimas Tautinės Tarybos nauja organizacija. Tautinė Taryba nėra jokia nauja organizacija, o tik siekimas iš veikiančių organizacijų ir vietinių draugijų atstovų sudaryti kiekvienoje lietuvių kolonijoje tautinio veikimo centrą—kolonijų Tarybas—sujungiant bendru centru visų Amerikos Lietuvių Tautinę Tarybą. Kaip kolonijų Tarybos, taip ir centralinė Taryba susidaro iš organizacijų ir draugijų atstovų. Rodos, tokiu pačiu pagrindu seniaus jau yra veikusi ir dariniai bendrinis Amerikos lietuvių tautinę veiklą Tautinė Taryba, apie kurią mini p. Širvydas savo rašinyje.

Tai gi nesistebiu Dr. Zimonto išvadomis apie Tautinės Tarybos kūrimą ir jos pasiekimą tautinės veiklos bendrinimui. Turėdamas taip klaidingą supratimą apie Tautinę Tarybą, aišku, Dr. Zimontas kitokios švados padaryti negalėjo. Žinoma, nei vienas sąmoningas Sandarcs narys nepritaris naujos tautinės visuomenės organizacijos kūrimui. Bet gi kaip nurodžiau, Tautinė Taryba nesiremia naryste tokia prasme, kaip suorganizuota Sandara ar kitos tautinės visuomenės organizacijos. Tautinė Taryba taip pat reikiška vadovauti kitoms visuomeninėms ir g anizacijoms. Jos vyriausias tikslas tik bendrinti ir vadovauti tokiam Amerikos lietuvių tautiniam veikimui, kurio nepajėgia ir negali pajėgti vykinti tautinės organizacijos atskirai dirbdamos ir kuriar reikalingos visos tautinės srovės jėgos. Kadangi Tautinė Tarybą sudaro organizacijos, tai ji tegalės dirbti tik tokius darbus, kuriems pritaris tos organizacijos. Tokiu atveju nē-

ra reikalo bijoti, kad Tautinė Taryba paverz iš Sandarcs ar kitų organizacijų šiandieninę jų vadovybę.

Negalima nei vieno smerkti, kuris nepritaria Tautinės Tarybos organizavimui. Jei tautinės srovės veikėjai nepajėgs iškilti virš jau veikiančių organizacijų orbito, tai, žinoma Tautinės Tarybos suorganizuoti nepavyks. Bet tokiu atveju ir toliau pasiliks snūduriuoti tautinės srovės veikla iki galų gale visą Amerikos lietuvių gyvenimą užvaldys tos srovės, kurios supranta subendrinto centralizuoto veikimo svarbą ir sekmingai ta kryptimi dirba.

Jau pereitame rašinyje nurodžiau, kad nei Sandara, nei kuri kita Amerikos lietuvių tautininkų idėjinė organizacija prie esamų aplinkybių negali sekmingai konsoliduoti tautinės srovės veiklą. Didžiama organizuotos tautinės visuomenės pasilieka už tų organizacijų ribų. Veikiančių organizacijų griovimo taip pat nieko teigiama ne atsieksime. Bet suburiant į bendrą tautinį darbą visas organizacijos ir draugijas jau galima labai daug atsiekti.

Tai gi, kuomet mūsų veikėjai pareiškia pasipriešinimą organizavimui Tautinės Tarybos, kartu jie turėtų nurodyti kitą būdą konsolidavimui tautinės veiklos Amerikos lietuvių gyvenime. Jei bent didžiama mūsų veikėjų yra patenkinti esama tautinės srovės būkle. Bet tas reikštų, kad mes norime snūduriuoti ir su laiku visiška išnykti. Nemanau, kad bent vienas sąmoningas tautinės srovės veikėjas to norėtų. O to nenorint, privalome ieškoti galimybių tautinės veiklos konsolidavimui ir pletimui. Kitaip agresyvesnės srovės tautininkus visiška nustelbs mūsų išviejijos gyvenime.

Organizuoja darbo teatrą

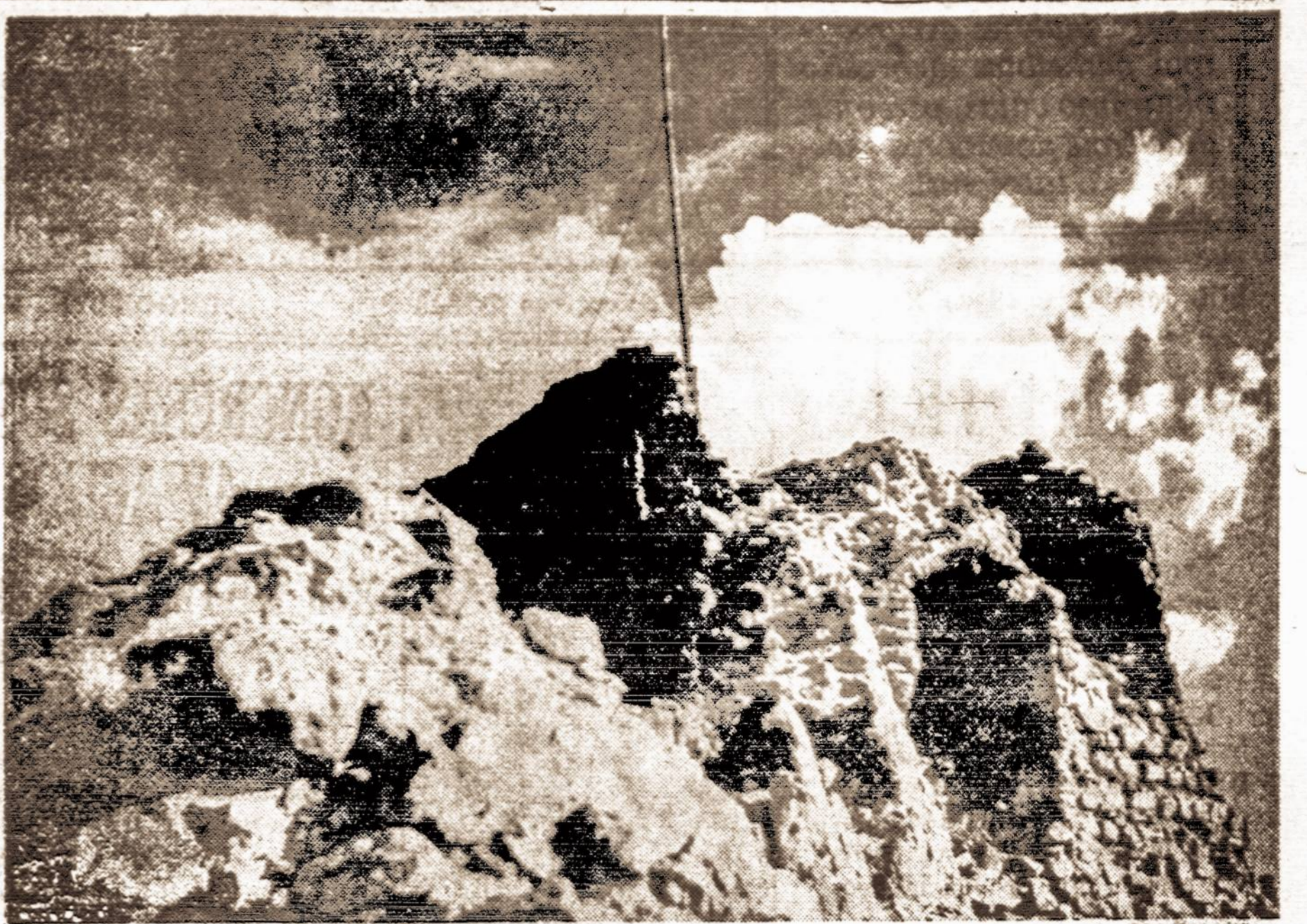
Marijampolės kultūrinis darbininkų klubas prieš kiek laiko įsteigė vaidybos sekciją ir vaikų teatrą. Per keliošuką surošų vaidinimų pasirodė, kad darbininkijos tarpe yra nemažai ir labai gerų artistų, kurie vaidybos srityje gali drąsiai lygintis su Lietuvos žymiųjų teatrų veikėjais. Todėl klubo vadovybė pasiryžo suorganizuoti nuolatinį darbo teatrą.

150 metų senumo laikrodis

Dusetų bažnyčioje yra brangus ir gana retas laikrodis, kuris yra užtraukiamas žarniniu styga svarsčio pagalba. Jo ciferblato lenta gražiai graviruota auksuotu ir sidabruotu metalu. Šis laikrodis pagamintas Anglijoje rankomis prieš 150 metų. Jį Dusetų bažnyčiai, esą, padovanojusi lenkmečio sukilimo karžygė Emilija Pleteraitė.

Australijos Gubernatoriaus, — Anglijos karaliaus Jurgto VI brolio Duke of Kent, su savo žmona. Jiedu šių metų pavasarį išvyksta į Australiją, kur jis eis Generalinio Gubernatoriaus pareigas.

Istoriniai Kauno pilies griuvėsiai. Ši pilis senovės Lietuvai buvo stipri atrama nuo priešų puolimo. VDV

SUSIRŪPINIMAS LIETUVOS TURIZMO REIKALAIS

Pastaraisiais laikais pastebimas vis didesnis užsienių turistų susidomėjimas Baltijos kraštais, kurie jiems nepažįstami ir kur randama daug naujų. Kasmet ir Lietuva vis plačiau lankoma ne tik užsieniečių lietuvių, bet ir šiaip užsienio turistų. Nors iki šiol Lietuva užsieniečiams patraukti nėra vedusi užsieniuose žymesnės propagandos ir nėra dar sudariusi turistams lankytis tinkamų sąlygų. Tuo tarpu Latvija ir Estija turizmo reikalus yra gerai sutvarkę ir užsieniuose savo kraštus plačiai reklamuoja.

Daugelis turistų, vykdamų į kitus Baltijos kraštus per Lietuvą, čia sustoja tūlą laiką pajodę. Anglijos, Prancūzijos, Amerikos ir kitų kraštų turistinės organizacijos feruėjais Turizmo Draugijoje apie gyvenimą Lietuvoje, nakvynes, gydyklas, vasarvietes, keliones ir kitas sąlygas. Ypač daug turistų tikimasi susilaukti Lietuvoje 1940 metais, kai jie per Lietuvą važiuos į Helsinkio (Suomijoje) tarptautinę olimpijadą. O šiais metais atvažiuos gana daug užsieniečių į tarptautines krepšinio pirmenybes Kaune.

Turizmo draugijai tenka ne lengvas uždavinys pasirūpinti, kad užsieniečiai turistai apsilankymui Lietuvoje būtų patenkinti. Užsieniečiai Lietuvoje randa daug idomių dalykų, kitur nematytų. Juos žavi Lietuvos pajūris; ypač Nidos ir Palangos vasarvietės, gamtos vaizdai, istorinės vietovės ir kita. Tačiau iš užsieniečių ten-

ka girdėti pagrįstų nusiskundimų ir nepasitenkinimo Lietuvos viešbučiais bei nakvynės namais. Jų netinkamumas, brangumas ir nevykęs patarnavimas užsieniečiams stačiai piktna. Dėl viešbučių trūkumo ir jų netinkamumo užsieniečiai vengia Lietuvoje ilgiau pavišėti. O tas yra kraštui nuostolinga tiek reprezentaciniu, tiek ūkiniu atžvilgiu.

Šiai negerovei pašalinti Turizmo Draugija paruošė tam tikrą planą, kurio įgyvendinimui pasiažėdė paremti ir vyriausybė. Visuose didesniuose miestuose bus pastatyti gražūs, patogūs, gerai aptarnaujami viešbučiai. Jų statybos imasi savivaldybės, vyriausybės padedamos. Į naujų, gerų viešbučių statybą privatus kapitalas nenoriai eina, nes kelia abejonių jų pelningumas. Dauge lyje vietų bus pastatyti ekskursijos nakvynės namai. Be to, tolimesnėse ir gražesnėse krašto vietose steigiamos vadinaomos turizmo stotys, kur keliautojai gali pailsėti, pavalgyti, pernaktuoti.

Naujų viešbučių, nakvynės namų ir turizmo stočių statyba jau pradėta. Tikimasi, kad jau neužilgo šiuo atžvilgiu sąlygos užsienio turistams bus pakankamai geros. Be to, rūpinamasi turistams lankytinų vietų gražinimu, Lietuvos turizmo propaganda užsieniuose, turistams vadovų paruošimu, keliamo patogumais ir kitais turizmo reikalais. Ne užilgo Lietuva ir kaip turistinis kraštas nebus atsilikusi nuo kitų kraštų. V.D.V.

KAIP EINA KNYGA Į LIETUVOS SODŽIŲ

Per paskutinį dešimtmetį laikraščiai plačiau prasiskynė sau kelią į Lietuvos sodžius. Laikraščius atpiginus ir patobulinus jų turinį, jie sparčiai paplito ūkininkijos tarpe. Dabar jau reta šeima neišsirašo vieną ar kitą laikraštį.

Sunkiau buvo sodžiu pasiekti knygi. Lietuvoje knyga tebėra užburtame rate: knygos brangios, nes turi mažai pirkėjų, o mažai pirkėjų turi todėl, kad brangios. Knygų leidžiama paprastai po 3.000—5.000 egzempliorių, bet jų žymi dalis ilgai guli sandėliuose ar knygynų lentynose.

Ūkininkams litas vis dar gana sunkiai sugaudoamas, todėl nestebėtina, kad jie neperka gana brangių knygų. Be to, nėra iš viso pratę knygas skaityti. Knygos, kaip ir kiti naujoviskumai į sodžių eina daugiausia per jaunimą, kuris jau yra lankęs lietuviškas mokyklas ir jose su knygomis susipažinęs.

seniai pradėjo steigti knygynėlius, kurie duoda knygas skaityti dažniausia tikrai savo namams. Prie gimnazijų ir pradžios mokyklų yra knygynėliai mokslieivijai. Beveik visos parapijos turi katalikiškus knygynėlius. Tačiau visi šie knygynėliai, nors jų jau yra daug, negalėjo patenkinti visų knygų reikalavimų. Tie knygynėliai paprastai nedaug turi knygų, jie atidaromi tik šventadieniais porai valandų, už knygų skaitymą imamas mokestis.

Norėdama padaryti knygą prieinamą visiems sodžiaus gyventojams, nuo 1936 metų švietimo ministerija pradėjo steigti bibliotekas — skaityklas visuose valsčiuose. Iki tų metų valstybės bibliotekos buvo tik didesniuose miestuose ir jų iš viso tebuvo 18. Pagal naują bibliotekų steigimo planą, 1937 metais jau buvo įsteigta 83 bibliotekos įvairiuose valsčiuose; prie daugelio bibliotekų yra ir skaityklos laikra-

čiams, žurnalams pasiskaityti. Pereitais metais įsteigta dar 50 bibliotekų, o šiais metais įsteigs 35. Dar po poros metų bibliotekas-skaityklas turės kiekvienas valsčius. Iš valstybinių bibliotekų knygas skaityti duodamos nemokamai. Bibliotekų tarnautojas algas moka ir knygas perka Švietimo Ministerija, o joms butą, kurą ir šviesą parūpina savivaldybės.

Patyrimas jau parodė, kad ir sodžiaus gyventojai vis labiau ir labiau įsitraukia į knygų skaitymą. Vidutiniškai kiekviena biblioteka turėjo po 1.400 knygų emėjus-skaitytojus. Tai gi per knygynus bei bibliotekas gana sparčiai plinta knygų skaitymas ir švietimas Lietuvos sodžiuose.

Vaikas karaliaus rūmuose

Anglų karaliaus asmeninė gvardija, karaliaus rūmų sargyba ir saugumo policija tvirtina, kad Bekinghamo rūmai esą 100% apsaugoti. Kad taip nėra įrodė 12 metų amžiaus vaikas, kuris daug kartų slapta lankėsi tuose rūmuose ir sėdėjo karaliaus soste.

Vieną rytą 5 valandą rūmų sargybinis eidamas su valiko batais per marmuro salę išgirdo lėtą kosėjimą ir pastebėjo kaž ką slepiantis už kedės. Kilus alarimui buvo suimtas apipylęs 12 metų vaikėzas. Pasirodė, kad tai buvo Vestminsterio siuvėjo sūnus Jack Džon. Vaikas pasiryžė, kad ten lankėsi dažniau, o paskutiniu laiku išbuvo rūmuose dvi dienas ir klausėsi pasikalbėjimų karaliaus su ministrais ir kitais asmenimis. Vaikas buvo atiduotas už mokinį pas mūrininką ir įsakyta jį saugoti. Po dviejų metų karalienė pakelė triukšmą, kad kaž kas esąs po jos sofa. Ten tikrai būta to paties berniuko. Jisai keturias dienas vaikščiojo po rūmus, sėdėjo soste ir bandė kišeniniu peiliuku išpiaustyti soste savo inicialus. Šiuo kart jįsai gavo tris mėnesius kalėjimo, bet antrą dieną po baudmės vėl rastas rūmuose. Tada jį atidavė tarnaut laivyne. Daug metų jįsai plaukiojo toli nuo Anglijos ir jos karaliaus sosto. Vieną kartą jo laivas užsuko į Londoną ir susidėjęs geroms aplinkybėms įgula gavo atostogų. Pirmas Jeckio Džono vizitas buvo numylėtiems karaliaus rūmams, bet greit sužmė ir išsiuntė Australijon uždraudami įvažiuoti Anglijon.

Kiekvieną kartą Jeck Džonas smulkai pasakodavo ką jis rūmuose veikdavo, kur slėpdavo, kur girdėdavo pasikalbėjimus, bet niekad jis nepasakė vieno dalyko, tai, būtent, kaip patekdavo į taip smarkiai saugomus karaliaus rūmus.

MES VEIKĖME IR VEIKIAME

SCRANTON, Pa. — Lietuvių Politikos Klube įvyko pirmosios vietos buvusio pirmo Antano Kubiliaus, kuris 4 metus pirmininkavo, liko išrinktas Petras Kantakevičius. Laikytame susirinkime, gruodžio 29-tą d., buvo įteikta dovana A. Kubiliui, labai gražus stalas, už jo ištikimą pasidarbavimą šioje organizacijoje. Bet tai ne viskas. A. Kubilius liko išrinktas minėto klubo pirmininku visų šio klubo skyrių Lackawannos apskrįčio, taip sakant, jis liko išrinktas į aukštesnę vietą.

Meskimė iš savo tarpo tą nememtą žodį "aš", o dirbkime vieningai lietuvių darbą! Taurų klubas rengia labai smagų-formalų metinį balių, Jermyn viešbutyje, kuris bus sausio 26 dieną. Kaip visados taip ir šį kartą tikimasi turėti labai didelę minią žmonių. Kadangi šis balius bus vakarieniškas, todėl ir bilietai yra daug pigesni, tikiai \$2.00 porai. Užkvietimai bus išsiuntinėjami greitu laiku vietiniams ir kitų miestų pažįstamiems gyventojams.

Vietinių Lietuviškų Draugijų Sąryšis laikytame susirinkime, sausio 4-tą d., nutarė rengti Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą kitą mėnesį, taip kaip ir perėitą metą. Susirinkime dalyvavo delegatai atstovaudami 16-ka lietuviškų draugysčių ir visi vienbalsiai nutarė prisidėti prie bendro darbo. Dieną ir vietą paskelbės vėliau. Komisija surengimui: P. Pėstininkas, F. Indrulis, P. Kantakevičius, W. Balinskis ir ponis S. Šimkienė. Šiems metams liko vėl perrinkta sąryšio valdyba: pirm. Petras Pėstininkas; sekretorius F. Narish; kasierius Jonas Stepanauskas. Delegatai išsireiškė norą ir ant toliaus priglūti prie sąryšio ir parodyti daugiaus veikimo, nes tokia organizacija buvo ir yra seniai pageidaujama šiame mieste. Nors tarpe lietuvių yra labai senas gimtas paprotys sakyti, kad ve, ne "aš" sumaniavai, nei "aš" suorganizavau, tai neverta ir prigulėti. Vyrai, gyvename dvidešimtame šimtmeči.

Vietiniai du tauriečiai, Baltrus Mikulis ir Jonas Stepanauskas, išvažiavo dešimčiai dienų medžioti į Georgia valstiją. Ką jie nušaus — teks pamatyti, o jeigu nieko nenušaus tai nors teks iš jų išgirsti taip vadinamą "fish story" apie jų nepasisekimą, nes abudu moka gerai šauti ir gerai papasakoti. Nors jie išvažiavo niekam nesakydami, bet kur jie nu reporterio pasikavos... Ar visiems yra žinoma, kad W. A. Meškūnas atidarė apdraudos ofisą po numeriu 132 W. Market St., antram aukšte. Tai yra tikiai vienas lietuvių apdraudos agentas nuo ugnies ir nelaimių šiame mieste. Pasisekimas turėtų būti labai didelis neturint kompeticijos iš kitų lietuvių agentų. Pas jį galima užsiprenumeruoti VIE- NYBĖ ir užsimokėti už prenumeratą, kurių išsibaigė. Antrąsias yra labai gerai visiems žinomas, nes jo ofisas buvusiam name labai garsaus M. Kudirkos. Taurus

Vienintelė moteris J.A.V. Senate. — Hattie W. Caraway, vienintelė moteris senatorė, kuri yra J.A.V. Senate. Ji čia kalba su senatorium O'Mahoney iš Wyoming valstybės.

VIENGUNGIS NALIVAICA APSIVEDA

(Feljetonas) Pasakoja, gyvena Aleksote toks šiaip sau pilietis Zasciurinskas ir tas Zasciurinskas turėjo nelaimės pasigirti, kad labai mėgsta valgyti pončkas. Na, ši žinia žaibo greitu apklėkė visą Aleksotą, bobos pletkininkės išnešiojo ją net ir po Linksmadvarį. O nuo čia ir prasidėjo piliečio Zasciurinsko kančios ir golgotos. Kur tik nueina pilietis Zasciurinskas, tuojau jam ant stalo prikrauna pončkų krūvą ir sako: — Tik valgykite, tik ragaukite ponas Zasciurinske. Pončkos šviežios, žinojome jus ateisiant, tai tyčia iškepėme. Nueina Zasciurinskas į kitą vietą ir vėl ta pati istorija: vėl pončkos ant stalo ir vėl kalba jam: — Nesivaržykite, žinome, kad labai mėgstate jas. Iš krupčatnų miltų iškepiu, šviežios dar... Priimkite locką, suvalgykite visas Zasciurinske. Kentė, kentė Zasciurinskas, valgė valgė jis pončkas ir taip įkyrėjo jos jam, kad nebeišturėjo daugiau to moralinio teroro ir vieną dieną persivalgė pončkų apsirgo ir amžinai iškeliauo, persikraustė į aną geresnįjį gyvenimą pas Abraomą, kur neduoda jokių pončku. Tai yra labai graudi ir pamokanti istorija apie saiką ir marnastis šio svieto, kurią žemaitis išreiškia šitokiais žodžiais: — Daryk mondre er veizėk galo. Šitos teisybės, matyt, nežinojo metalitas viengungis Jeronimas Nalivaika iš Šančių. Gyveno jis sau viengungis ku kavalierišku gyvenimu, šeštadieniais vieną kitą burną nugerdavo, silkę užkasdavo, paskui nueidavo į robakšą, fosktrotą pašokdavo, vienai kitai blakstieniu mirkteleidavo ir vėl grįždavo palėpėje į savo

yra dar, — atsikabinėdavo viengungis Nalivaika. Taip ir stūmė jis grabo lentos link savo vargingo viengungio gyvenimo dienogalius palėpėje. Šeštadieniais vieną kitą "sotkų suvalgydavo", robusuose bešokdamas sukintį, užkulniais aslą patraukydavo, blakstieniu vienai kitai gražuolei mirkteleidavo ir vėl visai savaitei užsidarydavo savo palėpėje, lyg lokys urve žiemai. Bet vieną sykį atsitiko tas, kas matyti, atsitikti turėjo. Nalivaika robakse Tilmanso salėje ir susipažino čia su tokia pana Leokadija. Prie elektros šviesos visai gerai atrodo, o be to simpatiška net labai. Krito šitoji Leokadija Nalivaikai į širdies užkampį, išgėrė juodu prie bufeto, paskui limonado, šokolado užfundžio tai Leokadijai Nalivaika sako jai: — O ką, panele Leokadija, jei šitaip mudu imtuva ir susimegstava mūsų gyvenimą neatmezgamu mazgu. — O kur, ponas Nalivaika? — Pas kleboną, brangioji, negi eisi šliūbo pas rabiną. Pakalbėjo Nalivaika, regis, tik juokais, o Leokadija po tos kalbos ir prilipo prie jo: — Girdi, tu mano balandėli, mano brangiausias, aš tau vargelį padėsiu kartu vargti, tau nelasinkų išvirsiu, kelnes išprosyssi, blynų tau bulvinių iškepsi... Nalivaika didelis blynų mėgėjas, bet vistiek ožiuojasi ir sako: — Tai kad, brangioji Leokadija aš šliūbinio kostiumo ir kaklaraiščio neturiu. — Įtaisysiu tau, brangusis, ir šlipsų ir kostiumą, lakierkas nupirksiu, pirštines baltas šliūbui, skrybėlę juoda... — Bet šliūbui ir užsakams nėra pinigų, — vėl spiriasi Nalivaika. — Yra viskas brangusis, tik eime į kleboniją, — tarė Leokadija, pačiuo jį už rankos ir nusitempė. Nieko neatsimena Nalivaika, tik lyg per sapną žino, kad buvo bažnyčioje, kad storas kunigas sumainė jam ir Leokadijai žiedais, kad gėrė, šoko, dainavo ir kad po vestuvių tą rytą Leokadija jį pažadino ir tarė: — Na, kelkis, netekšok kaip

karvė ir marš į darbą greičiau! — Bet brangioji, aš baisiai norėčiau bulvinių blynų, — tarė Nalivaika žmonai. — Guz tau į kaktą, o ne blynų. Dar kažin ko tu užsimanysi. O tu neisi į darbą? — pasiteiravo žmonos. — Praėjo tie česai, kad vaikščiojau į darbą, dabar aš tavo žmona ir tu turi už mane dirbti. Supratai, a? — tarė ji

užsidėdama paruką ir įsistatydama dantis. Ir suprato dabar Nalivaika, suprato viską, suprato, kad negaus jis nalesinkų ir bulvinių blynų ir kad pias jį medinis puiklas visą amžėlį, pias jį ligi grabo lentos, kol Nalivaika, kaip ir Zasciurinskas nusibodės ir persivalgęs pončkų nenukeliaus pas Abraomą. Sudie viengungis laimė! Henr. Vingėla (L.Z.)

SAUGUMAS PADIDINTAS WPA TRAFIKO TYRINĖJIMAI

Trafiko saugumas toli patsumėtas su WPA pagelba, raportuojama iš visų didesnių miestų. Su žymiu padidiniu mirties sąrašų kas met, mūsų apylinkės kreipiasi prie mokslo atrasti išsirašą problemas. Stoka pinigų sulaikė trafiko sukontroliavimo darbą, ir buvo galima vesti tą darbą, kada federalinė valdžia paskyrė tam tikslui pinigų. WPA trafiko tyrinėjimams pasibaigė su didesniu saugumu visur. Per daug metų Clevelandas, Ohio valstijoje, turėjo aukščiausį mirties sąrašų nuo automobilių nelaimingų atsitikimų. 1936 m. miestas ir WPA suorganizavo trafiko kontroliavimo projektą. Samdė 120 balto kalnieriaus darbininkų, tarpe jų inžinierių, planų braižytojų, tabeliuotojų ir paprastų darbininkų. Projektas vedė prie rekomendacijų dėl trafiko kontroliavimo, kurias vietiniai valdininkai priėmė. Ir to visko pasekmė buvo, kad perėitą vasarą Columbus pergyveno net 40 dienų be vienos mirties nuo trafiko ir tas žinias rašė visos šalies laikraščiai. Tai tik vienas pavyzdys. Paskutinių trijų metų laikotarpiu WPA praleido daugiau kaip 12 milijonų dolerių algoms darbininkams dirbantiems prie trafiko kontroliavimo projektų. Visi darbininkai buvo paminti nuo pašalpos sąrašų šitam darbu. Reikalingi žingsniai aprūpinimui saugumo keičiasi įvairiose vietose. Kartais patiriama, kad užlaikymas trafiko reguliacijų yra per silpnas, jį reikia pastiprinti, įvesti naujus trafiko žiburius. Kartais trafiko tyrinėjimas parodo, kad reikia pašalinti nekuriuos trafiko žiburius. Gal reikalinga pastatyti saugumo salėles arba įvesti naujas apstojimo reguliacijas. New Yorko miestas, 1936 m. po toli siekiančių trafiko tyrinėjimų gavo National Safety Council nusprendimą. Tra-

fiko ištyrinėjimus vedė WPA darbininkai. Trafiko mokslas, kurio visuoemė naudojasi yra beveik naujas dalykas. Studijuoja trafiko problemas, su tikslu parodyti pilną ir saugų vartojimą mūsų kelių prie moderninių susisiekimo įrankių. Trafiko inžinieriai lygina gatvių ir kelių trafiką su upėmis ir jų potvinių problemomis. Tik su smulkmeniškėmis informacijomis apie trafiko bėgimą jie gali rasti kaip geriausiai sutvarkyti kelių vartojimą taip, kad žmones gali atlikti jų reikalus greitai ir saugiai. Svarbiausias tikslas yra apsaugoti vyrus ir moteris nuo užmušimo arba sužeidimo automobilių. Taipgi aprūpina būdus kaip atgabenti pieną ir daržoves iš kaimų į miestus. Turi palengvinti žmonių vykimą į ofisus ir fabrikus. Turi sutvarkyti automobilių, gatvekarčių ir keliautojų trafiką. WPA darbininkas, stovėdamas prie kampos su mašinėle, kuri suskaito karus yra tik vienas iš darbininkų prie trafiko kontroliavimo projekto. Kiti gamina žemėlapius ir piešinius nuo kurių inžinieriai daro bandymus. Miestų valdininkai tiki, kad šitie trafiko kontroliavimo projektai už save per daugelį sykų užsimoka su gyvybių išgelbėjimu ir didesniu parankumu visiems, kurie tik vartoja gatves ir kelius. Padarydami, permainas suteikti su saugumo rekomendacijomis daug darbo atlikti ir tas darbas reikalauja WPA darbininkų. WPA pastatė beveik penkis tūkstančius mylių naujų kelių ir pertaisė ir pagerino daugiau kaip penkis dešimtis tilių ir mylias keliams ramsčių. Žymiai prisidėjo apsaugoti ir pagerinti trafiko nuolatinią bėgimą. Ar jau pratęsei savo prenumeratą kitiems metams?

DIENRAŠČIO VIENYBĖS DVIEJU METŲ SUKAKTIES VAJUS Prasidejo sausio 2 d. ir baigsis kovo 31, 1939 Sis vajas paremtas didelėmis dovanomis skaitytojams. Vajaus metu prenumeratos kaina sumažinta sekanciai: BROOKLYNE \$6.00, KANADOJE \$5.00, KITUR JUNGTYNĖSE VALSTYBĖSE \$4.00 Prenumeratoriai taip pat gali pasirinkti dovanas knygomis: kurie prisius pilną nenupigintą metinę prenumeratą, tai gaus \$3.00 vertės knygų pasirenkant iš Vienybės katalogo. Vietoje mokėti komisus vajininkams, teikiame dovanas tiesiai prenumeratoriams Aukščiau minėtas dovanas gaus tik tie prenumeratoriai, kurie patys tiesiai prisius ar atėję į administraciją užsimokės anksčiau nurodytą prenumeratą Senieji Vienybės skaitytojai, kurių prenumeratos pasibaigė ar baigsis vajaus metu, taip pat naudojami anksčiau suminėtomis dovanomis. Pasinaudokite proga ir sutaupykite pinigų, arba pasiimkite \$3.00 vertės knygų Gerieji Vienybės rėmėjai, kurie pasidarbuos gavimui naujų skaitytojų, gaus dides dovanas knygomis. Pavyzdžiui, kurie prisius dešimt naujų skaitytojų, gaus \$5.00 vertės knygų ir taipgi jų prikalbinti skaitytojai gaus aukščiau nurodytas dovanas. Čekius ir Money Orderius siūskit sekamu vardu ir adresu: LITHUANIAN PRESS CORP. 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

NAUJI SPALVUOTI IR GARSINIAI LIETUVOS JUDAMI PAVEIKSLAI 20 METŲ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTIES ISTORINĖ FILMA Paveikslus rodys Filmininkas J. JANUŠKEVIČIUS, Jr. RENGIA: VIENYBĖS DIENRAŠTIS SLA SALĖJE, 197 Grand. Street, Brooklyn, N. Y. Penktadienį, Sausio-Jan. 13, 1939 PRADZIA 7:30 VALANDĄ VAKARE ĮZANGA 35 CENTAI—VAIKAMS 15c. Nepraleiskite šią puikią progą, būtinai pamatykite LIETUVĄ Jubiliejinėje Nuotakoje. BUS RODOMA: Pirmoji Lietuvos Tautinė Olimpjiada, Išpūdingi ir gražūs lietuviški sokiai, Pavasarininkų Kongresas, Okininkų gyvenimas ir nauji laukų darbai. Naujasis ir didžiausias Lietuvos kariuomenės filmas: Kariuomenės manevrai ir karių gyvenimas. Specialiai bus rodoma Joninės šventė Rambyno kalne. Namų rankdarbių audimų paroda, Palangos maudynės, kaimo gegužinės. MIESTAI: Marijampolė, Telsiai, Kaunas, Klaipėda, Palanga. Įvairių žmonių: Aukštaičių, Zemačių, Džukų, Kapsų, Zanavykų ir kitų darbai, miestai ir šventės ir daug kitų gražių, įvairių ir nepaprastų dalykų. Kiekvienas lietuvis pama tykite šią naują filmą. KIEKVIENAS LIETUVIS PAMATYKIT ŠIĄ NAUJĄ FILMĄ Suteiks visiems daug malonumo ir džiaugsmo pamatyti savo gimtinę, Nepriklausomą Tėvynę Lietuvą. Pirmins kiekvienam savo jaunystės dienas. Paveikslai yra vieni iš geriausių vaizdų. Šviesūs ir Aiškūs. Kviečia Rengėjai. NEW, BEAUTIFUL AND INTERESTING COLORED MOVING PICTURES OF LITHUANIA Special Comedy "For The Children" (To be shown on above day and place)

PAGALVOK APIE RYTDIENĄ! NĪIRA žmogaus, kuris nesirgtų ir nemirtų! Susirgtus — kiekvienam reikalinga pagelba. Numirus — reikalinga pagelba likusiems šeimos nariams. Bet ne visi žmonės tuo apsirūpina, kol sveiki ir kol nelaimė jų neištinka. BŪK rūpestingai! PAGALVOK apie savo ir savo šeimos likimą — rytdieną! APSIDRAUSK save ir savo šeimą didžiausioje lietuvių apdraudos ir pašalpos organizacijoje. APSIDRAUSTI galima nuo \$100 iki \$5,000. LIGOJE pašalpa galima gauti nuo \$6 iki \$12 savaitėje. NARIAI priimami nuo 2 iki 60 metų amžiaus. SUSIVIENIJIME yra apie 15,000 narių. BŪK tos didelės lietuvių šeimos nariu! ĮSIGYK SLA Jubiliejinį Albumą. Tai graži, didelė, istoriška knyga, kurioje telpa virš 1,000 paveikslų — jūsų SUSIVIENIJIMO turtas — virš \$2,000,000. giminių ir pažįstamų. BŪK to turto dalininku! SUSIVIENIJIMO kuopos randasi visuose didesniuose lietuvių centruose Amerikoje. ALBUMO kaina \$5. SLA nariams — \$2.50. PRISIRASYK prie artimiausios tamstai kuopos! INFORMACIJAS galite gauti: LITHUANIAN ALLIANCE of AMERICA 307 West 30th Street, New York, N. Y.

VIENYBĖ

Lietuvių ir rumunų meno vakaras

Šį trečiadienį, sausio 11 d. Manhattan Center, 311 West 34th St., New York, įvyks lietuvių ir rumunų tautų meno vakaras su šokiais ir muzika.

Visos tautos prisiruošimui Pasaulinei Parodai dabar rengia viešus vakarus. Taip gi ir lietuviai kartu su rumunais pasirodys tūkstančių žmonių akivaizdoje savo tautiskais šokiais, drabužiais, dainomis ir muzika.

Prašomi lietuviai skaitlingai dalyvauti taip svarbiame kitų tautų aktyve pasirodymo vakare ir parodyti savo vieningumą. Tikimasi, kad atvykęs lietuvių ir iš tolimesnių kolonijų, kaip Pennsylvania, New Jersey ir Naujosios Anglijos valstybės.

Pradžią 9 val. vak.
Vakaras rengiamas pagalbsit "New York Mirror". Įžanga tik 35 centai, kartu su Mirror kuponu. Tikėtai galima nusipirkti vietoje prie įėjimo. Po visos programos įvyks šokiai iki 1 val. ryto.
Nežiūrint politinių įsitikinimų mūsų pareiga yra dalyvauti šiame lietuvių tautų reprezentuojamame vakare.

LANKĖSI VIENYBĖS REDAKCIJOJE

Senas VIENYBĖS skaitytojas ir visuomenės veikėjas Jonas Navickas, iš Bayonne, N. J. 83 E. 22nd St., lankėsi VIE

NIYBES redakcijoje, kur pasikalbėjo vienybičių ir visuomenės reikalais.

Jonas Navickas nuo senų laikų dirba visuomeninį darbą ir laiks nuo laiko išjudina Bayonnės lietuvių tautiniam darbui.

TAUTININKŲ KLUBO SUSIRINKIMAS

Šį penktadienį, sausio 13 d. įvyks klubo mėnesinis susirinkimas, klubo patalpose, 35 Stagg St., Brooklyn, N. Y. Bus prisiekdinta naujai išrinkta valdyba. Knygų peržiūrėjimo komisijos raportas. Bus kalbama apie Vas. 16 d. minėjimui prisiruošimą. Klubo užvaizdos perrinkimas. Ir daug kitų dalykų bus apsvartyta.

Visi nariai prašomi būtina dalyvauti šiame susirinkime. Ir svarbiausia, visiems yra reikalingas užsimeklėti metines duokles.

Tadgi, gerbiamieji, neužmirškite. Su naujais metais stokime į daug platesnį darbą; daugiau rūpinimės šito klubo geresniu gyvavimu, nes apsilėdimas nieko kito nepadaro, kaip tik pagelbsti organizacijos visą pradėtą darbą visiškai sugriauti! Tad, visi petyš į petį! Ir atsiveskite prirašyti naujų narių.

Vincas J. Vyšnius.

TAUTININKŲ KLUBO VYRŲ CHORO PAMOKOS

Šiandien, sausio 11 d. ir kiekvieną trečiadienį Tautininkų klubo patalpose įvyks vyrų

Metropolitan operos daininkė Ona Kaskas-Katkauskaitė dainuos metiniame VIENYBĖS dienraščio koncerte ir Vasario 16-tos minėjime, vasario 12 d., Labor Lyceum salėje, Brooklyne.

Ne kartą mūsų jauna ir garsi dainininkė žavėjo savo gražiu dainavimu ne tik lietuvius, bet ir svetimtaučius. Ji mus žavės ir šį kartą...

choro pratimai. Klubo narys vargonininkas Klioniūnas nori sudaryti didelį chorą. Visi, kurie mėgstate dainuoti kviečiami atsilankyti į pamokas. Pamokos būna Tautininkų klubo patalpose, 35 Stagg St., Brooklyn. V. Vyšnius.

KETURI ŽUVO GAISRE

Ketvirtadienio naktį, 210 W. 103 gatvėje esančiame viešbutyje iš nežinomų priežasčių kilo gaisras. Gaisro metu keturi asmenys žuvo. Policijos sulaikytas bedarbis, keltuvo valdytojas, Joseph Malone, kuris yra kaltinamas padėgimu.

Policija spėja, kad jis padėgęs viešbutį vien tik dėl to, kad veliaus galėtų paskambinti The Bronx News laikraščio redakcijai, kuri turi savaitinį kontestą už pranešimą geriausios žinios, už tai duodama mažos piniginių dovanos. Joseph Malone yra kaltinamas nužudęs keturis asmenis. Jei jo kaltė bus įrodyta, jo laukia elektros kėdė.

NAMŲ SAVININKŲ DĖMESIUI

Didžiojo New Yorko lietuvių namų savininkų organizacijos metinis susirinkimas įvyks šį penktadienį, sausio 13 d., 7:30 val. vakare, laidotuvių direktoriaus Shallins-Šalinsko įstaigoje, 84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. (Jamaica linija važiuojant reikia išlipti Forest Parkway stotyje). Šiame susirinkime valdyba patieks savo raportus iš pereinusių metų darbuotės ir siems metams numatytus organizuotam veikimui planus. Svarbu, kad šiame susirinkime dalyvautų visi nariai, nes bus valdybos ir direktoriato rinkimai.

Kviečiame atsilankyti į virš minėtą susirinkimą ir tuos namų savininkus, kurie iki šiol dar nėra prisidėję prie organi-

visiems gerai žinomas Adomo Jezavito orkestras. Pradžią 8 val. vakare. Įžanga į šokius tikietą perkant iš anksto 55c. ir prie durų perkant 65c.

Visi apylinkės lietuviai esate kviečiami atsilankyti į šiuos, anksčiau minėtus šokius, nes mes tikimės svečių ir iš toliau, kaip ir visuomet iš Jersey City, N. J., Great Neck, L. I., ir iš kitur. Visi jau gerai žinote, kad B. M. Klubas surengia gražius šokius. Tad ir šį kartą užtikriname gerą laiką visiems. Dar kartą kviečiame neužmirškite atsilankyti. Įsidėmėkite laiką ir vietą.

Kviečia B. M. Klubas

PASIKORĖ "LADY BOUNTIFUL'S" SŪNUS

Howard Schmidt, 14 metų, kurio motina yra laikoma originalioji "Lady Bountiful", savo laiku buvus populiaris šaržų charakteris, pasikorė. Policijos inspektoriai apžiūrėjo pasikorusį jaunuolį pripažino savizudys te.

Kalbama, kad jis pasikorė iš susigrauzimo, kad jo vyresnioji sesuo jam nedavė dešimties centų, už kuriuos jis norėjęs eiti į kino teatrą.

Reikalingas Linotypistas

REIKALINGAS linotypistas mokąs lietuvių kalbą. Kreiptis Lithuanian Press Corp., 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel.: EVERgreen 7-7840

Angliai! Angliai!

Pirkite Anglius Dabar! LISAUSKO ANGLIŲ CO.

335 Union Avenue, Nes kainos nuo spalio 1 d. pabrangės.

Telefonuokite tuojau EVERgreen 7-7550 Brooklyn, N. Y.

Clement Voketaitis ADVOKATAS

60 COURT STREET, Brooklyn, N. Y.

Tel. Triangle 5-3622

168 GRAND STREET, Tel. EVERgreen 8-7179

Dr. H. MENDLOWITZ

Perkelti savo Williamsburgo ofisą 1 622 BEDFORD AVE netoli Taylor St. BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVERgreen 7-1312 PRIBIMIMO VALANDOS: nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 val. vak. iki 8 val. FLATBUSH OFISAS: 2220 Avenue J

Dvylika nuteista mirti

Sing Sing kalėjime sėdi dvylika New Yorko ir apylinkės žmogžudžių, kurie per paskutinius metus papildė eilę žmogžudysčių. Sausio 12 paskirta jų mirimo diena, kuri tęsis iki vasario mėn. 28 dienos, kiekvieną ketvirtadienį.

UŽRAKINTI VAIKUČIAI SUDEGE UGNYJE

Negalėdami išeiti iš namų, nes tėvai išėdami iš namų užrakino duris, Jonas, 10 metų ir jo brolis Frankis 7 metų sudegė. Tėvams išėjus iš namų jie radę degtukų pradėjo žaisti su jais ir netikėtai uždegė namus. Jono ir Frankio brolis Patsy, 14 metų stengėsi duris išmušti, bet negalėjo. Tuo tarpu ejęs pro šalį policininkas jį išgelbėjo, bet jo du broliai sudegė.

ATIDETAS PARENGIMAS

Darius-Girėno Aero Klubo parengimas turėjęs įvykti sausio 28 d. dėl susidariusių įvairių priežasčių ne iš rengėjų pusės atidėtas vasario mėn. 5 dienai, sekmdienį.

Mirėtas parengimas įvyks Piličių Klube, 60-39 56th Drive, Maspeth'e. Rengėjai.

LIETUVISKA RESTAURACIJA BAR & GRILL

Gaminam amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Nuolat laikome lietuviškų kopūstų su kumpiu ar dešimomis. Galima gauti Amerikos importuotos degtinės, vyno ir gėrėjų alaus.

Joseph Zeidat, savininkas
411 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

VINCAS J. DAUNORA
APTEIKORIUS
TIKRA LIETUVIŠKA
APTEIKA
LIETUVIS PAS LIETUVI
225 BEDFORD AVE.
BROOKLYN, NEW YORK

SALDAINIŲ KRAUTUVE

Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS

Namie gaminti ledai (Ice Cream)

Geriausi užkandžiai

ALUS IŠ KRANO IR BONKUTEMIS

JUOZAS GINKUS

495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 4 7142

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS

Tel. EVERgreen 8-9770

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-4335 Kopyčia Laidotuėms

ESTATE of A. J. VALANTIEJUS

T. FRED LEFEVRE, Manager
54-41 72nd STREET, MASPETH, L. I., N. Y.
Telephone NEWton 9-4464 & Michigan 2-1717

BARRY P. SHALINS

(SALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 Kopyčia Laidotuėms

A. RADŽEVIČIUS IR SŪNUS

Tel.: Stagg 2-4409
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

Phone STagg 2-0783 Night HAVemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA

NOTARY PUBLIC
337 UNION AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Visi tie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

1939 METŲ KALENDORIAI

5 kalendoriai už \$1.00

15c. ekstra už persiuntimą ir įpakavimą

TURIME SIUOS LIETUVIŠKUS KALENDORIUS:

1) Šv. Pranciškus su kūdikėliu	11) Kristus alyvų kalne
2) Pavasaris kaime	12) Mergaitė su kačiukais
3) Vaikučiai žaidžia parke	13) Pavasario vaizdas kalnų kaime
4) Vieniša trobelė kalnuose	14) Medžiotojo troba kalno pašlaitėje
5) Romeo ir Juliet	15) Šv. Juozapas su Kristumi
6) Šv. Jurgis pajūryje	16) Kristus
7) Pavasario vaizdas	17) Dievo Motina
8) Rytas kalnuose	18) Šventoji šeima
9) Angelas sargas	19) Progressas
10) Lietuvos žemėlapis	

UŽSAKYMUS SIŪSKITE:

LITHUANIAN PRESS CORPORATION
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

KUPONAS

Siunčiu _____ dolerių ir prašau man prisiųsti

_____ 1939 kalendorių

(Pažymėkite numerius) _____

Mano adresas: _____

Pinigus siūskite Money Order arba čekiu Lithuanian Press Corp. aukščiau nurodytu adresu.

TARZANAS DRĄSUOLIS

69. O tuo tarpu mėnulis savo šėšėliu vis daugiau dengė saulę. Darėsi vis tamsiau. Tarzanas vėl saukė iš medžių: "Tamsa vis didėja ir netrukus saulė visiška pražūs. Nebus daugiau gaivinandios šilumos. Visi medžiai, žolės ir gyvūnai turės mirti. Tik aš vienas galiu grąžinti jums saulę".

Bet Kagunda neklausė Tarzanos grąsinimų. Tik apačioje minia pradėjo garsiai murmėti. Tiesa, jie matė saulės užtemimus ir anksčiau ir visuomet manydavo, kad gerasis dievaitis grumiasi su piktąja dvasia. Iki šiol gerasis Dievas vis laimėdavo ir saulę grąžindavo. Bet kas gal užtikrinti laimėjimą dabar?

"Paleisk belaisvius, Kagunda!" pradėjo šaukti kaimiečiai, "ne duok Medžių Velniai užgesinti saulę!" Kagundai patiko toks pasiūlymas, kilęs iš kaimiečių minios. Jis pats nenorėjo paleisti belaisvių tik dėl to, kad bijojosi netekti savo įtakos kaime. Jis vis norėjo kaimo valdovu, būti.

Raganius Kagunda buvo neblogas politikierius. Jis veidmainiškai sušuko miniai: "Aš nusileisiu mano žmonių reikalavimui. Bet žinokite, kad ne aš, tik jūs pasidavėte Medžių Velnio grąsinimams. Aš paklausysiu jūsų ir paleisiu belaisvius!" Taip Tarzanas laimėjo pirmąjį žygį. Bet čia dar ne vieškas.

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje